

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Vademecum Sive Praxis Opera Quotidiana Aliaque ritè
peragendi, & per ea salutem & perfectionem propriam, ac
proximi, instituto Societatis Jesu conformem assequendi**

Limpens, Ferdinand

Coloniæ Agrippinæ, 1744

Punctum Duodecimum. De Sociis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-54750](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-54750)

posita, mutatione loci officii tibi grati, famâ
læsâ, morbo aut incommoditate corporis cum
magna impatientia, nec sine murmure aut que-
relis à te toleretur, si hic deficiis, quomodo
ferrum patieris & ignes?

PUNCTUM DUODECIMUM.

De Sociis.

Complectitur tria, 1. An in iis quid scan-
dalosi minùs ædificativi &c. adverteris. 2.
Quomodo ex eorum conversatione proficias.
3. An uni plus familiaris sis, quàm alteri, ita-
que notanda sequentia.

1mò. Non prohibetur, sed suppositis sup-
ponendis actus virtutis est, aut reprehendi sal-
tem non potest, quod unum præ alto ames,
æstimes, confidentiùs cum uno quàm altero
agas ex motivo supernaturali aut prudente, sive
ad tuum, sive ad ipsius, sive ad utriusque bo-
num citra ullum tertii præjudicium. Familia-
ritas vitiosa & emendanda est illa, quæ tendit
in violationem regularum, neglectum spiri-
tualium, confabulationes, conspirationes
hæc & illa sibi mutuò procuranda, horum illo-
rum amotionem, mortificationem, &c. &
oritur vel ex affectu ad carnem & sanguinem
vel nationali, vel sensuali aut sympathico qua-
rente, quæ sua sunt, & non quæ JESU Chri-
sti. De his omnibus egi in libello hoc §. 7. &
alibi.

2do. Si vis scire, quomodo ex sociorum conversatione proficias in Domino, vide; an ex eorum consuetudine & colloquiis juvari te sentias in devotione, Dei amore & proximi, promptitudine divini obsequii, æstimatione vocationis, zelo animarum, observantia regularum, exercitio virtutum.

3tio. Denunciationem defectuum & errorum confratrum tuorum quod attinet. In delicata hæc materia observanda sunt sequentia: 1. Paterna denuntiatio computatur inter puncta substantialia instituti Societatis, & quia juxta reg. summ. 9. denuntiatio hæc juxta regulam Societatis non spectat unicè pro fine emendationem, sed etiam majorem in spiritu profectum, submissionem ac humilitatem, & tali denuntiatione quilibet contentus esse debet, & quoad hoc ingressus Societatem juxta c. 4. ex §. 8. se contentum esse declarat nullâ aliâ conditione postulatâ: hinc necessaria non est prævia monitio secreta [quod vel maximè tenet, quando peccatum vergit in damnum tertii vel communitatis] & cum volenti & consentienti non fiat injuria, talis denuntiatio imprimis non est contra justitiam, dein nec contra caritatem servatis servandis; sed potius pro caritate, quia majus bonum confratris per hoc efficaciori modo procurandum intenditur, quàm per monitionem secretam, & hinc non tantùm à denuntiante abesse debet rancor, averfio, exaggeratio omiffis circumstantiis, quæ rem mitigare, aut in meliorem trahere partem possent, item

pro-

proclivitas animi ad statim denuntiandum, quod ex suspitione incerto rumore habetur, sed re ad fundum examinata, & hoc illo comperto manifestatio fieri debet debito cum amore, & debita cum intentione procurandi præcisè majorem alterius profectum, vel bonum commune. V. Suar. de his & seqq. tom. 4. de Relig. tr. 10. l. 10. c. 7. per totum. Cong. 7. Can. 20. severè puniri jubet eos, qui temerè & ex inanis suspitionibus, vel ex alia quapiam minùs probata causa deferunt quid ad Superiores, 2do. Sicut autem constitutiones non imponunt obligationem denuntiandi, sed tantùm etiam non interrogante Superiore, licitum esse declarant: *Ut quodcumque delictum alterius, sive leve sive grave, manifestetur Superiori, ut Patri, Cong. 6. à Dec. 32. ad 34. ità eadem congregatio Can. 10. n. 6. statuit. In delictis, qua videntur in detrimentum boni communis, aut damnum imminens tertia persona [qualia sunt infestiva aliorum, & nociva bono religionis] non solum posse, sed etiam teneri quemque ea manifestare Superiori ut Patri, ut provideat secretis, & prudenter tam bono subditi quàm religionis, 3tio. Ut benè notat Suar. l. c. n. 3. etiam peccati, quod justè timetur committendum, delatio venit nomine denuntiationis, hinc Reg. 20. commun. dicitur: *Qui gravem tentationem alicujus noverit, Superiorem admoneat, ut ei ipse pro paterna in suos cura ac providentia convenienti remedio possit occurrere. 4to. Cong. 7tima Dec. 12. vult in denuntiationibus teneri modum**

modum, ut nemo ad Superiores mediatos dicta factaque aliorum deferat, nisi prius Superiores immediatos juxta benè ordinatæ caritatis & prudentiæ leges per se aliosque monuerit, addatque; monuisse se Superiorem, nec emendationem esse secutam, & quod, si graves admodum causæ hunc ordinem invertendum suaderent, deferens has transgressi ordinis causas mediato Superiori exponere debeat, quæ reverà si justæ non sint, ex eo etiam capite [cum resignatio juris ad famam fiat secundum constitutiones] peccatur non tantum contra caritatem, sed & justitiam, quia si reverà Superior immediatus tantum potuisset hoc illud delictum occultum grave solus corrigere & emendare; non debebat tribus quatuor innotescere, quod non potest non fieri re ad Superiorem mediatum delatâ; si is per se solum id examinare aut emendare non possit, sed aliis id debeat committere. *scò.* Hæc verba generalia regulæ posse Superiori denuntiari omnia per quemvis extra Confessionem nota à Cong. 6. Can. 10. §. 2. ita modificantur, ut non possit quis uti notiâ in ordine ad denuntiandum, quæ sibi *secreto & consilii petendi causa*, ut alter dirigatur vel juvetur, communicata fuit. Benè autem notat Suarez hæc verba *secreto & consilii petendi causa* debere sumi copulativè, ita ut denuntiatio liceat *sub secreto amicitia causâ* tantum communicata; & irrita sit *quacunque promissio etiam jurata* de non revelando Superiori, cum id sit contra bonos mores, *primarium regulæ finem*

H bonum

bonum privatum vel publicum spectantis, quod si autem *consilii & directionis gratiâ* simul revelatio facta est, debet teneri secretum, ne avertantur homines à quaerendo animæ bono remedio, si talis usus concederetur, quando autem ob aliquas peculiare ac graves rationes dubitat quis, num debeat rem eo modo secreto acceptam manifestare, juxta C. 15. Ord. gen. n. 4. *consulat diligenter Doctores, ut in re tanti momenti prudenter, eâquo, quâ decet, cautione procedere possit.* Suar. dicit ad hoc requiri, ut ad evitandum maximum commune malum id sit necessarium. P. Claud. rescripsit Anno 1589. *in hac materia non omnia, quæ licent, expedire, & quod omninò hoc in Societate oporteat sciri, servari fidem secreti directionis gratiâ communicari, ut eo libentius subditi res suas communicent.* Ut aut sit, timens, ne is, cui consilii causa se aperit, conscientiam sibi faciat practicam; quod id liceat Superiori suo manifestare, potest lapsum suum ei ad se absolvendum potestatem habenti in Confessione Sacramentali exponere, in quo tamen casu debet instructionem acceptam non tantum bono animo acceptare, sed etiam ulterius exequi, quod à Confessario iudicatur esse necessarium. Cæterum Cong. 12. Dec. 15. interrogata, quo secreti vinculo teneretur Superior ad ea, quæ subditus ei extra Confessionem in ratione conscientie manifestavit. Respondit, quod id nulli omninò nec Generali, nec Provinciali revelare possit, nisi eo qui in ratione conscientie ea aperuit, expressis

consentiente. 610. Ad casum quid agendum, si externus mihi defectum fratris vel collegæ sub secreto dixit, respondit P. Claud. Anno 1589. videri, *utendum esse distinctione, nam si res illa aliquid continet, quod spectat ad bonam Societatis gubernationem, non debet promitti secretum, aut etiam si promittatur, non videtur obligare, potiusque suaviter inducendus ille est, ut patiatur Superiori aperiri propter Dei obsequium.* Et si res talis sit, quæ partim externum, partim Societatis subditum concernit, eo quod ille in re ista operam aliquam positurus sit. *Cum id facere non possit sine Superioris licentia, adeoque ad ejus notitiam pervenire debeat; id ipsum externis nuntiandum est, ne se deceptos existiment.* 710. Qui verum zelum & caritatem ordinatam habet; potius attendet ad suos quàm alienos defectus; lividus videbit festucam in oculo fratris sui, & trabem in suo non animadvertet, honestus animus cum dolore ea exponit, quæ ob bonum, sive commune sive privati revelare Superiori debet, & cum paternè denuntiat, non quærit pœnam aut malum confratris, sed ejus præcisè bonum; ex modo denuntiantis sagax Superior denuntiantis animum facillè colliget, maximè, si absque eo indolem ejus perspectam habeat. Quomodo in denuntiatione judiciali procedendum V. Cong. 7. D. 49. Hæc de peccato occulto fieri non potest exceptâ hæresi & prodicione patriæ secundùm jura. Decent tamen hæc peccata occulta exterius esse probabilia, vel saltem non improbabili-

babilia. Porro an & quomodo, dum denun-
tias paternè; confugiengum tibi sit ad Supe-
riorem mediatum, si justæ tibi causæ occur-
rant contra Superiorem immediatum, Con-
sule sub nomine Titii & Caji virum prudentem
& doctum.

PUNCTUM IXTIUM.

*De aversione erga Confratrem, Superiores, affe-
ctusque erga illos.*

Aversio animi oritur primò ex offensione.
2dò. Ex naturali antiphatia. 3tio. Ex na-
tionali spiritu. 4to. Ex invidia. 5to. Ex su-
perbia ob excellentiam alterius, quâ tu cares.
Primus ejus gradus est, cum tantum hæret in
animo sine adjuncta malevolentia, vindicta,
aut mali alicujus imprecatione. 2dus est, cum
hæret in animo adjuncta malevolentia vindicta,
optatione mali, & hic gradus periculosus ac
lethalis est, si consensus accedat. 3tius, Cum
signa externa accedunt; ut negare consueta sa-
lutationis signa, declinare colloquia & con-
versationem, recusare officium caritatis reli-
giosæ, deferre non ex bona intentione, detra-
detrahere &c. talis aversio signum est hominis
parum mortificati; & si gravis sit, est ape-
rienda. Examinandum simul, quæ ejus cau-
sæ, progressus, effectus, leves aversionis motus
contemnendi sunt; si tamen frequentes & mo-
lesti sint; consultius aperiuntur.